

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE
FÖR
CENTRUM FÖR ARBETARHISTORIA**

ÅR 2019

Centrum för Arbetarhistoria (CfA)

Verksamhetsberättelse för 2019

Styrelsen inom Centrum för Arbetarhistoria får härmed avge följande verksamhetsberättelse för år 2019.

Styrelsen

Ordförande	Marie Nielsén	Landskrona Arbetarekommun
Vice ordförande	Lars Berggren	Arbetshistoriska seminariet
Kassör	Johnny Hultén	ABF Skåne
Ledamot	Niklas Karlsson	Landskrona Arbetarekommun
Ledamot	Joakim Sandell	SAP Skåne
Ledamot	Mikael Andersson	LO-distriktet i Skåne
Ledamot	Stig Ålund	PRO Skåne
Ledamot	Kjell Arvedson	ABF Skåne
Ledamot	Bo Rösler	Folkets Hus och Parker, södra regionen
Suppleant	Peter Böök	Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona
Adjungerad	Hans Wallengren	Arbetshistoriska seminariet
Adjungerad	Mikael Ottosson	Lunds universitet

Arbetsutskott

Marie Nielsén
Lars Berggren
Johnny Hultén

Revisorer

Jan-Erik Andersson, SAP Skåne (fram till årsmötet)
Kent Johansson, IF Metall, Ö Skåne

Revisorsuppleanter

Vakant

Valberedning

Åse Webeklint, ABF Skåne,
Susanne Simonsson, LO-distriktet i Skåne
Claes Block, PRO, sammankallande

Personal

Föreståndare docent Mikael Ottosson (50%)	Lunds universitet
Fil. dr Magnus Olofsson (20%)	Lunds universitet
Docent Hans Wallengren (avslutat anställning)	Lunds universitet
Projektanställd Emma Hilborn (avslutat anställning)	Lunds universitet
Projektassistent Kristian Grankvist (avslutat anställning)	Lunds universitet
Praktikant Måns Benjaminsson Ström (avslutat praktik)	Centrum för Arbetarhistoria

Medlemsorganisationer

Medlemsorganisationer enligt förteckning, **bilaga 1**,

Sammanträden

Styrelsen har hållit fem protokollförda sammanträden, varav ett per capsulam.

Årsmötet

Årsmötet hölls den 23 april 2019 i Verdanditorpet i Landskrona. Närvarande var 14 representanter från 9 medlemsorganisationer samt 1 enskild stödmedlem. Före årsmötets öppnande föreläste Hans Wallengren på ämnet: "Utblottade, utarbetade och utvisade" Svenska immigranter deporterade från USA.

Forskning, undervisning och dokumentationsprojekt

Inom ramen för Lunds universitets anslag har forsknings-, utbildnings- och samverkan bedrivits.

Forskningsprojekt

Forskningsprojektet *Trucking in the free world – makt, mobilitet och yrkesidentitet bland lastbilschaufförer* fortsattes under året. Ansökningar om finansiering lämnades in till Forte, Formas och Vetenskapsrådet. Projektet har enbart inbringat smärre medel för tryckkostnader. Inom ramen för projektet publicerades antologin *Truckers: a profession in change*. Antologin bygger på texter från en workshop med internationellt deltagande som hölls två dagar i februari 2017. Tryckning av antologin finansierades av Elisabet Rausings minnesfond. För att finansiera projektet har det lämnats in förnyade ansökningar till Forte och Vetenskapsrådet.

Under 2019 beviljades en ansökan ställd till Lunds universitet gällande en infrastruktursatsning på Campus Helsingborg. Ansökan innebär bland annat att CfA ska göra en inventering av den arbetslivsforskning – och i synnerhet den som har historisk inriktning – som bedrivs på Lunds universitet.

Mikael Ottosson har tillsammans med ekonomhistorikern Helene Castenbrandt inlett ett samarbete kring forskning om de sjukkassor som växte fram i Landskrona under slutet av 1800-talet.

Mikael Ottosson har inlett ett samarbete med konstnären Henrik Teleman, ABF Malmö, LO och olika LO-förbund i ett projekt som syftar att utveckla forskningscirklar där olika yrkesgrupper dokumenterar sin vardag.

Under året har CfA fortsatt med projektet att dokumentera och tillgängliggöra uppgifter om de gräv-där-du-står- och forskningscirklar som bedrivits av fackföreningar och andra organisationer samt på arbetsplatser runt om i landet. Projektet håller på att avslutas och arbete med en slutrapport pågår. Databasen är tillgänglig på följande länk på Historiska institutionens hemsida: <https://www.hist.lu.se/forskning/databaser/databas-over-forsknings-och-gravcirklar/>.

Bokutgivning

- En konferensvolym med texter från den arbetarhistoriska konferensen i Landskrona 2017 har publicerats. Redaktörer är professor Johan Lundin och filosofie doktor Emma Hilborn.
- Ovan nämnda antologi som behandlar lastbilsföraryrkets förändring har publicerats. Redaktörer är docent Mikael Ottosson och docent Hans Wallengren.

Konferenser

- Under våren 2019 genomfördes ”2019 års arbetarhistorikermöte”. Konferensen ägde rum i Landskrona 23 – 24 maj 2019.
- Under året har arbetet med publiceringsprocessen efter konferensen ”Paternalistic Work Regimes” pågått. Konferensen genomfördes i samarbete med tidskriften Management Revue och Inter University Center Dubrovnik i Dubrovnik 8 – 11 april 2019. Konferensutgåvan är planerad att publiceras hösten 2020.
- Härutöver har CfAs medarbetare deltagit i svenska och internationella konferenser.

Kurser och pedagogisk verksamhet

Temakursen *Arbetarhistoria - klass, kultur och rörelse i den industriella epoken* hölls två gånger, en under våren och en under hösten. Sammanlagt 21 studenter följde kurserna. Kursen är en del av det ordinarie utbudet för studenter på kandidatnivån vid universitetet. Delar av undervisningen genomfördes på Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona.

Flera doktorander med arbetarhistoriska ämnen handleds av forskare vid CfA. Dessutom har som vanligt ett antal studenter på olika nivåer handletts i sitt uppsatsskrivande av forskare vid CfA. Här har vi kunnat se ett ökat intresse för att skriva uppsatser inom arbetarhistoria.

Arbetshistoriska seminariet

Under 2019 arrangerades 11 arbetshistoriska seminarier. I genomsnitt deltog 44 personer på seminarierna. Flertalet seminarier har genomförts i samarbete med ABF på olika platser i Skåne där olika forskare har föreläst om den lokala industri- och arbetarhistorien.

Forskningsseminariet Konflikt och motstånd

Under 2019 arrangerades sex seminarier på Historiska institutionen. Av dessa ställdes ett in pga. sjukdom.

Samverkan och föreläsningar

CfA har under året haft möten om gemensamma projekt med en rad organisationer och institutioner.

CfA har varit representerat i följande styrelser, råd och styrgrupper: Forskningsrådet på Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek (ARAB) (Lars Berggren), Styrgruppen för Nätverket Svenska Varv (Lars Berggren), Arbetstlivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) (Jan-Erik Andersson) och Oral History in Sweden (Lars Hansson), Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona (Hans Wallengren och Mikael Ottosson), Arbetarrörelsens arkiv i Skåne (Lars Berggren), Svenska Emigrantinstitutet (Hans Wallengren) och projektet ”Känner du igen dig” (Mikael Ottosson). Därtill har Lars Berggren ett styrelseuppdrag på Arbetets museum i Norrköping.

- Samarbetet med Varvshistoriska föreningen i Landskrona har fortsatt under året i en samverkan kring utställning, bokprojekt och seminarier om Öresundsväret. Lars Berggren deltog med en presentation på Varvsforum i Landskrona under våren.
- Samverkan med Arbetarrörelsens arkiv har också varit intensiv under året, med diskussioner och planeringar kring utställningar, seminarieverksamhet och gemensamma projekt. Arkivets samlingar har använts i samband med undervisning, pedagogiska program och forskningscirkel.
- Kontakterna med Skromberga Akademi har upprätthållits under året för att diskutera och planera fortsatt cirkelverksamhet.

- Samarbetet med Statarmuseet i Torup har under året främst skett i form av ett seminarium. Likaledes har seminarier arrangerats tillsammans med Arbetarrörelsens arkiv i Skåne.
- Samarbetet med Föreningen Arbetarhistoria och Arbetarhistorisk Arena i Eskilstuna har också genomförts.
- Möten har hållits med ABF centralt och med SPARC (Swedish Participatory Research Community) för att planera en kurs för cirkelledare som också skulle kunna rikta sig till doktorander). Vad det verkar är detta projekt dock avslutat.

Marknadsföring

CfA:s hemsida har gjorts om och blivit såväl mer tillgänglig som uppdaterad. En allt viktigare informationskanal är den facebookside som lades upp under 2010. Effekten är svår att mäta, men nämnts kan att Facebooksidan har ett stort antal så kallade "gillare". Facebooksidan har blivit en viktig kanal för marknadsföring av möten och seminarier, men den är också en ingång till den nya hemsidan.

Utställningsverksamhet

Under året har det inte genomförts någon utställning.

Vetenskapligt råd

Under har CfA:s vetenskapliga råd haft ett möte. Rådet består av:

- Professor Roger Johansson, Lunds universitet
- Professor Johan Lundin, Malmö universitet
- Docent Victor Lundberg, Malmö universitet
- Docent Silke Neunsinger, Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek
- Docent Tobias Karlsson, Lunds universitet
- Docent Johan Svanberg, Stockholms universitet
- Professor Åsa Lundqvist, Lunds universitet
- Fil. Dr. Iben Vyff, Museerne Helsingør

Slutord – Centrum för Arbetarhistoria

Verksamheten under 2019 har som tidigare bedrivits i form av seminarier, forskningscirklar, konferenser, kurser, forskningsprojekt samt dokumentationsprojekt. Vi har under året på flera sätt stärkt det internationella samarbetet. Vi vill också särskilt framhålla de strategiska kontakter och samtal vi haft med arbetarrörelsen på olika nivåer.

Under inledningen av 2019 bedrevs verksamheten i lokalerna på Landskrona Citadell. Från halvårskiftet har verksamheten bedrivits på Campus Helsingborg. Trots att det fysiska avståndet till arkivet har ökat har samarbetet mellan CfA och arkivet kring olika projekt bedrivits.

Vi vill från styrelsen framföra ett hjärtligt tack till alla, både organisationer och enskilda personer som på olika sätt bidragit till utvecklingen av CfA. Tillsammans kan vi ytterligare stärka den arbetarhistoriska forskningen genom aktiva insatser i respektive medlemsorganisation.

Medlemsorganisationer

Följande organisationer är anslutna till Centrum för Arbetarhistoria. I några fall har dock inte medlemsavgift betalats.

LO och fackliga förbund

LO

Byggnadsarbetareförbundet

Elektrikerförbundet

Fastighetsanställdas Förbund

GS – Facket för Skogs-, Trä och Grafisk bransch

Handelsanställdas Förbund

IF Metall

Kommunalarbetareförbundet

Livsmedelsarbetareförbundet

Musikerförbundet

Pappersindustriarbetareförbundet

SEKO – Facket för Service och Kommunikation

Transportarbetareförbundet

LO-distriktet i Skåne

Fackliga avdelningar

Byggnads Skåne, Malmö

Fastighets avd 5, Region Syd, Eslöv

GS Avd 1 Västra Skåne, Lund

Handels avd 1, Malmö

Handels avd 4, Kristianstad

Handels avd 6, Helsingborg

Hotell och Restaurang Facket avd 5 Skåne

IF Metall Mittskåne, avd 48, Hässleholm

IF Metall Nordvästra Skåne, avd 49, Helsingborg

IF Metall Östra Skåne, avd 47, Kristianstad

Kommunal avd Skåne län, Lund

Pappers avd 21, Nymölla

GS Avd 2 Östra Skåne/Blekinge, Kristianstad

Transport avd 12, Malmö

Transport avd 14, Helsingborg

Politiska organisationer

Höganäs Arbetarekommun

Innerstadens S-förening, Landskrona

Landskrona Arbetarekommun

SAP i Skåne

Socialdemokratiska Kvinnodistriktet i Skåne

Socialdemokraterna i Burlöv

Staffanstorps Arbetarekommun

Vänsterpartiet i Skåne

Vänsterpartiet i Helsingborg

Vänsterpartiet i Landskrona
Ängelholms Arbetarekommun

Folkbildningsorganisationer

ABF Arbetarnas Bildningsförbund
ABF Skåne
ABF Kronoberg
ABF Nordvästskåne
ABF Skåne Nordost, Hässleholm
ABF Malmö-Lomma
ABF Mittskåne, Lund
ABF Sydvästra Skåne
ABF Österlen
Albins Folkhögskola
Glokala Folkhögskolan, Folkbildningsföreningen
Kvarnby Folkhögskola
Malmö Folkhögskola

Övriga organisationer

AKS Arbetarnas Kulturhistoriska Sällskap
ARAB Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek
Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona
Arbetarrörelsens Arkiv i Skåne
Arbetshistoriska seminariet
FHP Folkets Hus och Parker Södra regionen
Folkets Hus i Landskrona
PRO-distriktet i Skåne
PRO Fridhill i Landskrona
Skånes Arkivförbund
Statarmuseet i Skåne
Verdandi Landskrona
Verdandi Skåne